

CAPITOLUL 8.

ANALIZA ECONOMICA

8.1. Analiza economica a utilizării apei

8.1.1. Caracterizare generală

Obiectivul acestei secțiuni este de a evalua importanța apei pentru folosințe, precum și a dezvoltării socio-economice a bazinului hidrografic.

Analiza importanței economice a utilizării apei, furnizează profilul economic al bazinului hidrografic din punct de vedere al indicatorilor demografici și macro-economiци privind populația și veniturile populației, exprimate prin PIB din regiunea de dezvoltare, PIB regional/locuitor, precum și evoluția în timp a acestora, pentru a putea evidenția tendințele cerinței de apă. Totodată este furnizată și o caracterizare a folosințelor de apă, precum și a activităților specifice de gospodărire a apelor.

Spațiul hidrografic al Direcției Apelor Crișuri este situat în Regiunea de Dezvoltare Vest (16%) și Regiunea Nord-Vest (28%).

La formarea PIB-ului național (după statisticile anului 2005), regiunea de Nord-Vest participa cu o pondere de 12,01% iar regiunea de vest participa cu 10,02%, ceea ce o clasează pe poziția 3, respectiv 5, între cele 8 regiuni ale României. Din punct de vedere al evoluției demografice în ultimii 3 ani se constată o foarte ușoară scădere a populației (cca. 2,5 ‰), cauzată în principal de migrație, precum și de scăderea sporului natural al populației din ultimii ani.

În *Tabelul 8.1* se prezintă situația demografică și situația indicatorilor macroeconomici aferenți spațiului hidrografic Crișuri.

Tabel 8.1. Indicatori socio-economici generali din spațiul hidrografic Crișuri.

Anul	Populație în spațiul hidrografic Crișuri - mii locuitori -		PIB Regiuni de dezvoltare (milioane lei)		PIB /locuitor corespunzător Regiunii de dezvoltare - lei/loc - (din statistica)	
	Urban	Rural	N-V	V	N-V	V
2004	382,3	497,5	30310,3	25301,1	11068.4	13045,1
2005	381,6	495,5	34620.4	28880,5	12647.2	14960,4
2006	380,8	493,1	Nu sunt date statistice disponibile			
2007	379,3	493,4	Nu sunt date statistice disponibile			

8.1.2. Activități specifice de gospodărire a apelor

Direcția Apelor Crișuri, unitate subordonată Administrației Naționale „Apele Române” este în conformitate cu [Legea 310/2004](#), Art. 81(3) singurul furnizor al apei prelevate direct din sursele de apă de suprafață, naturale sau amenajate, indiferent de deținătorul cu orice titlu al amenajării și din sursele subterane, aparținând spațiului hidrografic Crișuri.

Principalele atribuții ale DA Criuri în conformitate cu [OUG 73/2005](#) sunt:

- a) gospodărirea durabilă a resurselor de apă, aplicarea strategiei și a politicii naționale și urmărirea respectării reglementărilor în domeniu, precum și a programului național de implementare a prevederilor legislației armonizate cu directivele Uniunii Europene;
- b) administrarea și exploatarea infrastructurii Sistemului național de gospodărirea apelor;
- c) gestionarea și valorificarea resurselor de apă de suprafață și subterane, cu potențialele lor naturale, și a fondului național de date din domeniu;
- d) gospodărirea unitară și durabilă a resurselor de apă de suprafață și subterane și protecția acestora împotriva epuizării și degradării, precum și repartizarea rațională și echilibrată a acestor resurse;
- e) administrarea, exploatarea, întreținerea, repararea și modernizarea infrastructurii naționale de gospodărirea apelor, aflate în administrarea sa;
- f) administrarea, exploatarea și întreținerea albiilor minore ale apelor, a cuvetelor lacurilor și bătărilor, în starea lor naturală sau amenajată, a zonelor umede și a celor protejate, aflate în patrimoniu;
- g) administrarea, exploatarea și întreținerea infrastructurii Sistemului național de veghe hidrologică și hidrogeologică;
- h) administrarea, exploatarea și întreținerea Sistemului național de supraveghere a calității resurselor de apă;
- i) realizarea sistemului informatic și de telecomunicații în unitățile sistemului de gospodărirea apelor; elaborarea de produse software în domeniul gospodării apelor, hidrologiei și hidrogeologiei;
- j) alocarea dreptului de utilizare a resurselor de apă de suprafață și subterane, în toate formele sale de utilizare, cu potențialele lor naturale, cu excepția resurselor acvatice vii, pe baza de abonamente, conform prevederilor [Legii apelor nr. 107/1996](#), cu modificările și completările ulterioare, și a serviciilor comune pe baza de contracte economice încheiate cu utilizatorii de apă și cu alți beneficiari;
- k) apărarea împotriva inundațiilor prin lucrările de gospodărirea apelor aflate în administrarea sa și constituirea stocului de materiale și mijloace specifice de apărare împotriva inundațiilor, aferente acestora;
- l) întreținerea și exploatarea lucrărilor de gospodărirea apelor din domeniul public al statului, cu rol de apărare împotriva inundațiilor aflate în administrare;
- m) avizarea lucrărilor și activităților ce se execută pe ape sau au legătură cu apele, precum și eliberarea autorizațiilor de gospodărirea apelor;

n) instruirea și perfecționarea personalului din domeniul gospodării apelor în centrele proprii de formare profesională și/sau în colaborare cu alte instituții specializate;

o) realizarea de anuare, sinteze, studii și cercetări de hidrologie, hidrogeologie, de gospodărire a apelor și de mediu, instrucțiuni și monografii, studii de impact, bilanțuri de mediu;

p) realizarea de tipărituri în domeniul apelor;

r) elaborarea schemelor directoare de amenajare și management ale bazinelor hidrografice;

s) efectuarea și/sau participarea la audituri și consultanță pentru terți în vederea funcționării în siguranță a lucrărilor și construcțiilor hidrotehnice.

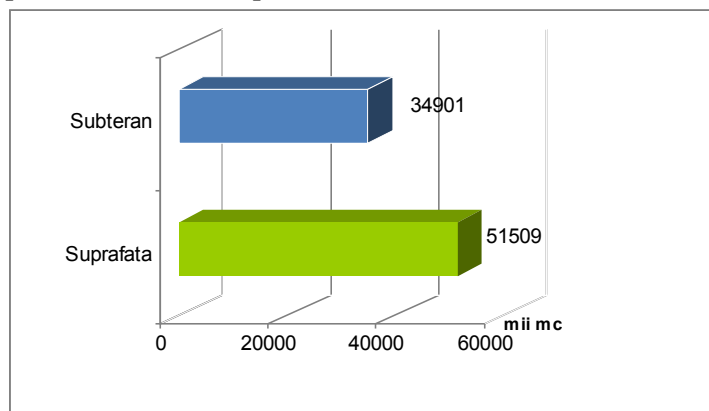
Activitățile specifice de gospodărire a apelor sunt servicii publice și ele se definesc după cum urmează:

- asigurare a cerințelor de apă brută în sursă;
- cunoașterea resurselor de apă din punct de vedere cantitativ și calitativ, activități de hidrologie operativă și prognoze hidrologice;
- de primire în apele de suprafață a substanțelor poluante din apele uzate evacuate în limita reglementărilor legale;
- de apărare împotriva inundațiilor;
- în legătură cu implementarea Directivei Cadru a Apei și a celorlalte Directive UE în domeniul apei, inclusiv de raportare a stadiului implementării acestora

8.1.3. Situația prelevărilor de apă în spațiul hidrografic Crișuri

În anul 2007 a fost prelevat și livrat către utilizatori un volum de 86 409,6 mii mc din sursele de suprafață și subterane, din care 59,6 % din sursele de suprafață și 40,4 % din sursele subterane (*Fig.8.1*).

Operatorilor economici producători de energie electrică prin hidrocentrale indiferent de puterea instalată, au prelevat un volum de 399 512,46 mii mc.

Fig.8.1 Repartiția pe surse a volumelor de apă prelevate și livrate utilizatorilor, cu excepția Hidroelectrică, în S.H. Crișuri

Reparti ia volumelor de apa livrate pe tipuri de utilizatori se prezint astfel:

Din **sursele de suprafata** (râuri si lacuri de acumulare amenajate) a fost livrat un volum de **51 507,9 mii mc** (Fig.8.2) din care:

- **5 486,8 mii mc** - pentru **popula ie** (prin unit ile de gospod rie comunala);
- **28 062,1 mii mc** – pentru **industrie** (cu excep ia agen ilor produc tori de energie electrica);
- **17 959 mii mc** - pentru **agricultura**, din care:
  - **392 mii mc** pentru iriga ii;
  - **17 567 mii mc** pentru piscicultura.

Din **sursele subterane** a fost livrat un volum de **34 900,8 mii mc** (Fig.8.3) din care:

- **15 731,2 mii mc** - pentru **popula ie** (prin unit ile de gospod rie comunala);
- **18 535,5 mii mc** – pentru **industrie**;
- **634,1 mii mc** – pentru **agricultura** din care:
  - **504 mii mc** pentru zootehnie;
  - **21,1 mii mc** pentru iriga ii;
  - **109 mii mc** pentru piscicultura.

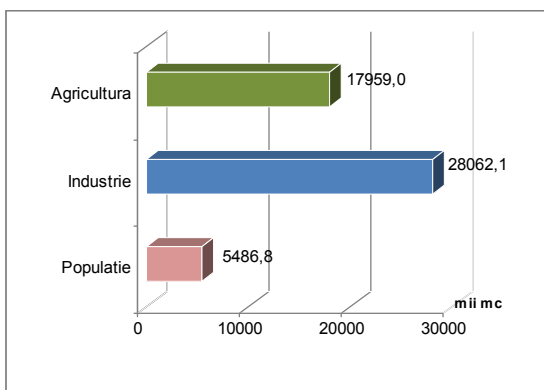

Fig.8.2 Reparti ia pe utilizatori a volumelor de apa livrate din surse de suprafata (mii mc), in S.H. Cri uri.

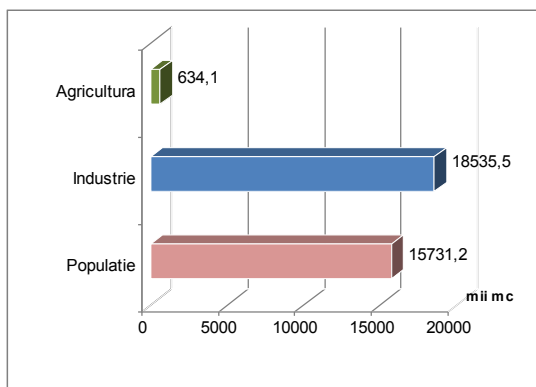

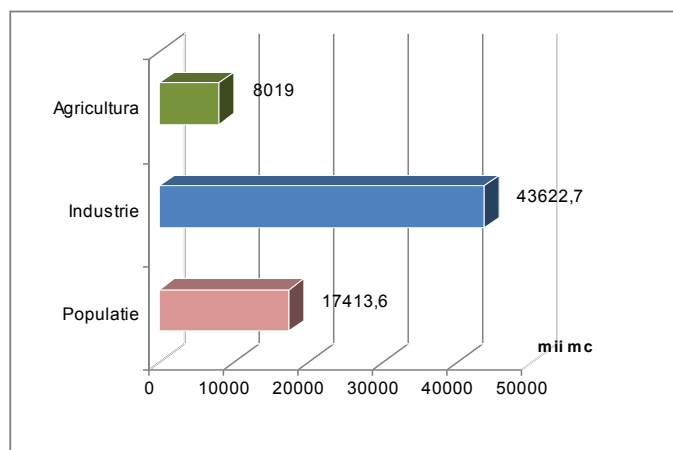
Fig.8.3 Reparti ia pe utilizatori a volumelor de apa livrate din surse subterane (mii mc), in S.H. Cri uri.

Referitor la volumele de apa prelevate in sisteme individuale de alimentare cu apa, nu exista o evidenta clara a volumelor prelevate. S-a realizat totu i o estimare a acestora, pornind de la ipoteza ca popula ia neconectata la sisteme centralizate de alimentare cu apa din bazin, utilizeaz sisteme proprii de alimentare, iar consumul specific este de 110 litri/om/zi, in conformitate STAS 1343/1-91. Astfel volumul de apa prelevat de sistem propriu reprezint circa 18 milioane mc.

Referitor la volumele de apa restituite de la folosin ele de apa, in anul 2007, la nivelul D.A. Cri uri a fost evacuat un volum de:

- **17 413,6 mii mc** (de c tre popula ie);
- **43 622,7 mii mc** (de c tre industrie);
- **8 019 mii mc** (din agricultura).

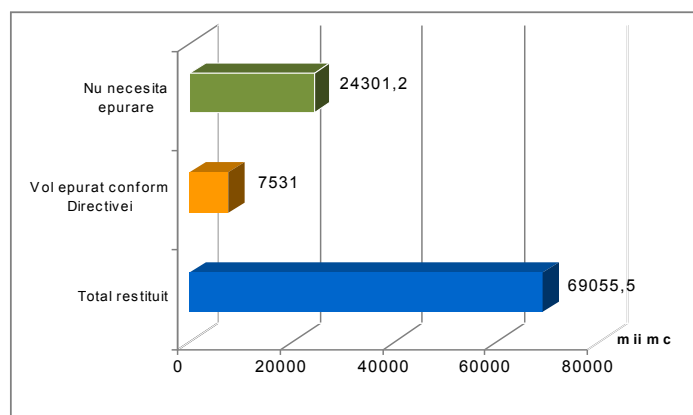
In figura 8.4 se prezint reparti ia pe utilizatori a volumelor de apa restituite de la folosin ele de apa.

Fig.8.4 Reparti ia pe utilizatori a volumelor de apa restituite de la folosin ele de apa (mii mc), in S.H. Cri uri.

Din totalul de **69 055.5** mii mc restituit i, au fost epurate conform cerin elor din directivele europene privind calitatea efluentului evacuat, un volum de **7 531** mii mc, iar un volum de **24 301,2** mii mc nu necesita epurare.

In *figura 8.5* se prezint reparti ia pe utilizatori a volumelor de apa restituite de la folosin ele de apa, in S.H. Cri uri.

Fig.8.5 Situa ia volumelor de apa restituite de la folosin ele de apa si epurate, in spatiul hidrografic Crisuri.

8.1.4. Servicii comunitare de utilit i publice - alimentare cu apa, canalizare, epurare

In conformitate cu [Legea 51/2006](#), serviciile comunitare de utilit i publice denumite în continuare servicii de utilit i publice, sunt definite ca totalitatea activit ilor de utilitate i interes public general, desf urate la nivelul comunelor, ora elor, municipiilor sau jude elor de c tre operatorii specifici sub conducerea, coordonarea i responsabilitatea autorit ilor administra iei publice locale, în scopul satisfacerii cerin elor comunit ilor locale.

Infrastructura serviciilor publice de alimentare cu apa, canalizare, epurare din spațiul hidrografic Crișuri este formată în principal din:

- **190** stații de tratare a apei în scop potabil;
- **2 801,3** km rețea de distribuție a apei potabile;
- **621,4** km rețea de canalizare;
- **28** stații de epurare cu o capacitate de epurare corespunzătoare a **1269734** locuitori echivalenți.

Serviciile asigurate la nivelul gospodăriilor comunale/primăriilor:

- serviciul de tratare și clorinare a apei brute prelevate din surse de suprafață în scopul potabilizării;
- serviciul de tratare și clorinare a apei prelevate din subteran în scopul potabilizării;
- serviciul de distribuție a apei potabile prin rețeaua centralizată de alimentare cu apă;
- serviciul de colectare a apelor uzate evacuate de gospodăriile individuale și unitățile industriale în rețeaua centralizată de canalizare;
- serviciul de epurare a apelor uzate.

În *tabelul 8.2* se prezintă evaluarea preliminară a gradului de racordare al populației la rețeaua centralizată de alimentare cu apă, canalizare și epurare la nivelul anului 2006 și date statistice 2000-2002.

Tabel 8.2. Gradul de racordare al populației la rețeaua de alimentare cu apă, canalizare și epurare

Anul	Populația conectată la sisteme centralizate de alimentare cu apă			Populația conectată la canalizare			Populația conectată la stații de epurare		
	Tot	Urban	Rural	Tot	Urban	Rural	Tot	Urban	Rural
	mii loc. %	mii loc. %	mii loc. %	mii loc. %	mii loc. %	mii loc. %	mii loc. %	mii loc. %	mii loc. %
2000	365,1	306,6	58,5	255,8	251,2	4,6	242,7	238,6	4,1
	40,3	81,1	11,1	28,2	66,4	0,87	26,8	63,1	0,77
2001	365,9	306,6	59,3	255,8	251,2	4,6	242,7	238,6	4,1
	40,5	81,1	11,3	28,3	66,4	0,87	26,9	63,1	0,78
2002	366,8	306,6	60,15	255,8	251,2	4,6	242,7	238,6	4,1
	41,5	84,5	11,5	28,9	69,3	0,88	27,5	65,8	0,79
2006	429,5	313,4	116,1	264,6	256,1	8,5	240,8	236,1	4,7
	49,1	82,3	23,5	30,3	67,2	1,7	27,6	62	0,95

Raportat la nivelul anului 2002 (31320,1 mii mc – volume captate pentru populație pe anul 2002 în SH Crișuri) în anul 2007, se constată o reducere a volumelor captate pentru populație (21218 mii mc) cu circa 32 %, volum ce cuprinde apă potabilă pentru uz casnic, uz public cât și pentru alți consumatori, consecință directă a introducerii contorizării individuale.

Este de notat totuși începutul procesului de creștere a ratei de racordare a populației la rețeaua centralizată de alimentare cu apă de la **40,3** % în 2000 la **49,1** % în 2006, la rețeaua de canalizare de la **28,2** % în 2000 la **30,3** % în 2006 și la stațiile de epurare a apelor uzate de la **26,8** % la **27,6** % în 2006, ca urmare a demarării

lucrurilor de investiții în domeniul implementării Directivei nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman și a Directivei nr. 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane.

Datele preliminare au la baza premisele estimării realizate la nivelul Administrației Naționale „Apele Române” în baza datelor statistice înregistrate la nivelul Institutului Național de Statistică în anul 2002 și a Documentului de Poziție al României privind accesul la Uniunea Europeană Cap.22 Mediu, precum și datele rezultate ca urmare a „Studiului pentru cunoașterea resurselor de apă în vederea fundamentării planurilor de amenajare.”

În conformitate cu Raportarea privind „Stadiul implementării prevederilor Directivei Consiliului nr. 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane” – Iunie 2008, situația racordării populației echivalente la rețeaua de canalizare se prezintă astfel:

- din totalul de 1 007 436 locuitori echivalenți raportați prin raportarea privind „Stadiul implementării prevederilor Directivei Consiliului nr. 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane” la nivelul S.H. Crișuri în anul 2008, la rețeaua de canalizare au fost racordate un număr de 593 434 locuitori echivalenți, iar la stațiile de epurare un număr de 540 284 locuitori echivalenți (Fig. 8.6).

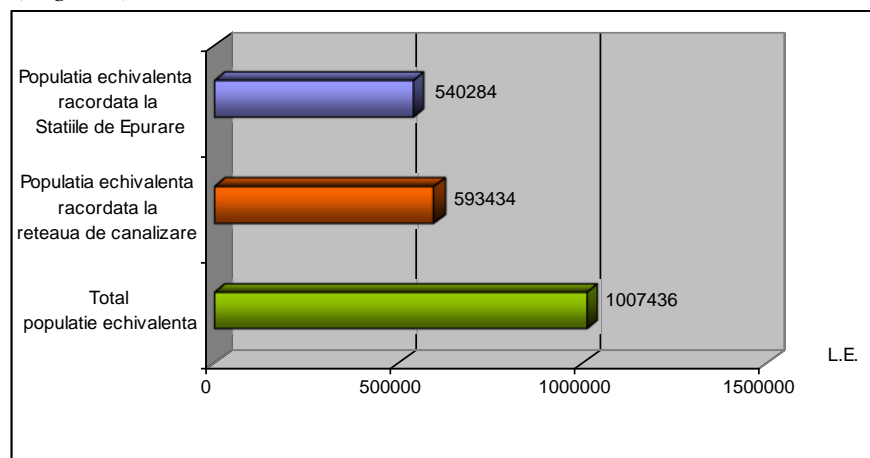

Fig.8.6 Gradul de racordare al populației echivalente la rețelele de canalizare și stațiile de epurare

În conformitate cu situația inventariată în cadrul raportării Directivei nr.91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane în tabelul 8.3 se prezintă caracteristicile stațiilor de epurare:

Tabel 8.3 Caracteristicile stațiilor de epurare

Anul	Stații de epurare a apelor uzate		Stații de epurare cu treaptă mecanică		Stații de epurare cu treaptă mecanică+biologică		Stații de epurare avansate/ stații moderne cu treaptă terțiară	
	Nr. total	Capacitate totală	Nr. total	Capacitate totală	Nr. total	Capacitate totală	Nr. total	Capacitate totală
	nr.	1000 l.e.	nr.	1000 l.e.	nr.	1000 l.e.	nr.	1000 l.e.
2007	28	1269,7	11	46	17	1223,6	0	0

8.2 Tendin e în evolu ia cerin elor de apa

Estimarea cerin ei de apa se reg se te în „*Studiul privind scenarii de evolu ie a cerin elor de apa ale folosin elor în vederea fundament rii ac iunilor si masurilor necesare atingerii obiectivelor gestionarii durabile a resurselor de apa ale bazinelor hidrografice*” elaborat în anul 2008 la nivelul Institutului Na ional de Hidrologie si Gospod rirea Apelor, având drept beneficiar Ministerul Mediului si Dezvolt rii Durabile.

Obiectivele acestui studiu sunt:

- stabilirea pe fiecare bazin / spa iu hidrografic a scenariilor privind evolu ia viitoare a cerin elor de apa ale folosin elor în perioada de prognoza 2010-2020;
- compararea disponibilului de apa la surse cu cerin ele folosin elor de apa, în scopul determin rii deficitelor sau excedentelor de apa.

Studiul a fost structurat pe doua paliere:

- la nivelul tarii;
- la nivel de bazin / spa iu hidrografic.

La nivelul tarii studiul este organizat în 4 volume numerotate I, II, III si IV, astfel:

Volumul I - Identificarea tendin elor în evolu ia cerin elor de apa ale folosin elor;

Volumul II - Prevederi privind dezvoltarea folosin elor si a cerin elor de apa cuprinse în planurile na ionale de dezvoltare a României, cadrul strategic na ional de referin a si alte strategii, programe si planuri;

Volumul III - Prevederi ale planurilor de dezvoltare regionala în domeniul gestionarii resurselor de apa sau în activit i legate de apa;

Volumul IV - Prognoza cerin elor de apa ale folosin elor. Bilan ul apei.

La nivel de bazin/spa iu hidrografic studiul este organizat într-un singur volum pentru fiecare bazin/spa iu hidrografic si este denumit Volumul 2 în vederea asigur rii continuit ii cu volumele 1 (1A – Memoriu si 1B – Anexe, elaborate în anul 2007 si intitulate „*Situa ia actuala a gestionarii pe folosin e a resurselor de apa*”):

Spa iul hidrografic Cri uri - Volumul 2 - Prognoza cerin elor de apa ale folosin elor. Bilan ul apei;

Nota: rezumatul studiului se reg se te în anexa 8.1 Evaluarea cerin ei de apa – tendin e .

8.3 Mecanismul economico financiar in domeniul utilizării apei. Evaluarea recuperării costurilor pentru serviciile de apa

8.3.1 Mecanismul economico financiar in domeniul gospodăririi apei. Evaluarea recuperării costurilor pentru activitățile specifice de gospodărire a apelor

Mecanismul economic specific in domeniul gospodăririi cantitative si calitative a resurselor de apa include sistemul de contribuții, plăți, bonificatii si penalități, ca parte a modului de finanțare pe principii economice a Administrației Naționale „Apele Române” (si implicit ale tuturor Direcțiilor de Ape) in scopul funcționării in siguranță a Sistemului Național de Gospodărire a Apelor in conformitate cu art.108 din Constituția României, republicată al art.4 alin (5) din [OUG 107/2002](#) privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române” aprobată cu modificări prin Legea nr.404/2003, cu modificările si completările ulterioare si al Art.81, alin 1 din Legea Apelor 107/1996 cu modificările si completările ulterioare.

Sistemul de plăți se bazează pe regula **beneficiarul, respectiv poluatorul plătește** in funcție de activitățile prestate si de cele privind folosirea rațională a resurselor de apa. In funcție de modul de folosire a resurselor de apa, se pot acorda bonificatii utilizatorilor care demonstrează grija pentru folosirea si protecția calității apei sau penalități pentru utilizatorii la care se constata abateri de la prevederile contractuale.

In conformitatea cu [Legea 310/2004](#) Administrația Națională „Apele Române” este singura în drept să aplice sistemul de plăți pentru activitățile specifice de gospodărire a apelor tuturor utilizatorilor, indiferent de deținătorul cu orice titlu al amenajării precum si din sursele subterane, cu excepția apelor geotermale.

Activitățile specifice de gospodărire a apelor sunt servicii publice după cum urmează :

- de asigurare a cerințelor de apa bruta in sursă;
- pentru cunoașterea resurselor de apa din punct de vedere cantitativ si calitativ, activități de hidrologie operativă si prognoze hidrologice;
- de primire in apele de suprafață a substanțelor poluante din apele uzate evacuate in limita reglementărilor legale;
- de apărare împotriva inundațiilor;
- in legătură cu implementarea Directivei Cadru a Apei si a celorlalte Directive UE in domeniul apei, inclusiv de raportare a stadiului implementării acestora

Veniturile proprii se asigura prin aplicarea mecanismului economic specific domeniului gospodăririi cantitative si calitative a resurselor de apa, care include sistemul de **contribuții, plăți, bonificatii si penalități** si care funcționează conform următoarelor principii: **poluatorul plătește si utilizatorul plătește**, in funcție de serviciile prestate si de cele privind folosirea rațională a resurselor de apa.

Mecanismul economic specific domeniului gospodării cantitative și calitative a resurselor de apă are deci la baza **principiul recuperării costurilor financiare** privind gospodărirea apei, gestionarea durabilă a resurselor de apă, refolosirii și economisirii resursei de apă prin aplicarea de stimuli economici, inclusiv pentru cei ce manifestă o preocupare constantă în protejarea calității și cantității apei; aplicarea de penalități celor care riscă sau poluează resursele de apă.

[HG 803/2008](#) stabilește cuantumul contribuțiilor specifice de gospodărire a apelor de gospodărire a resurselor de apă, a tarifelor și penalităților.

Nota: HG [522/22.06.2009](#) reactualizează cuantumul contribuțiilor specifice de gospodărire a resurselor de apă, a tarifelor și a penalităților, prin majorarea acestuia cu indicele de inflație aferent perioadei 1 ianuarie 2008-1 martie 2009, stabilit și comunicat de Institutul Național de Statistică

Tabelul 8.4 prezintă structura tipului de contribuții percepută de Direcția Apelor Crișuri grupate în planul gospodării cantitative și calitative a resurselor de apă.

Tabel 8.4 Structura în plan cantitativ și calitativ a tipului de contribuții

CANTITATE	CALITATE	ALTELE
<ul style="list-style-type: none"> Contribuții pentru utilizarea resurselor de apă Contribuții pentru potențialul asigurat în scop hidroenergetic prin barajele din administrarea ANAR Contribuții pentru exploatarea nisipurilor și pietrișurilor din albiile, malurile cursurilor de apă, cuvetele lacurilor de acumulare Tarife pentru serviciile comune de captare, pompare și transport Tarife pentru valorificarea potențialului apelor cu asigurarea condițiilor pt. practicarea acvaculturii, pescuitului sportiv și agrementului Penalități pentru abateri de la normele de utilizare și exploatare a resursei 	<ul style="list-style-type: none"> Contribuții pentru primirea apelor uzate în resursele de apă Penalități pentru depășirea concentrațiilor maxime admise ale poluanților din apele uzate evacuate 	<ul style="list-style-type: none"> Tarife pentru serviciile de emitere a actelor de reglementare Tarife pentru activități conexe legate de valorificarea patrimoniului Tarife pentru alte activități conexe necesare desfășurării activității de bază (caiete sarcini licitații, etc.)

Contribuțiile pentru serviciile de utilizare a resurselor de apă (lei/mii mc apă brut utilizat), sunt diferențiate pe categorii de surse (suprafață, subteran, Dunăre) ca urmare a condițiilor diferite de asigurare a apei și pe utilizatori (gospodării comunale, industrie, energetic, agricultură, unități culturale) și se regăsesc în [HG 803/2008](#).

Fig.8.7 prezintă **Cuquantumul contribuțiilor** pentru utilizarea resursei de apă din râurile interioare, Dunăre și subteran pentru utilizatorul: **gospodărie comunală, agrozootehnice de tip industrial**.

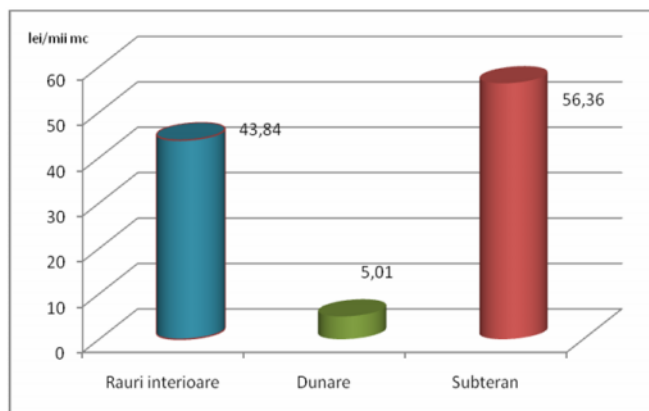

Fig.8.7 Cuquantumul contribuțiilor pe surse pentru gospodărie comunală

Fig.8.8 prezintă **Cuquantumul contribuțiilor** pentru utilizarea resursei de apă din râurile interioare, Dunăre, pentru utilizatorul: **operator economic producător de energie electrică prin hidrocentrale indiferent de puterea instalată în regim de uzină**.

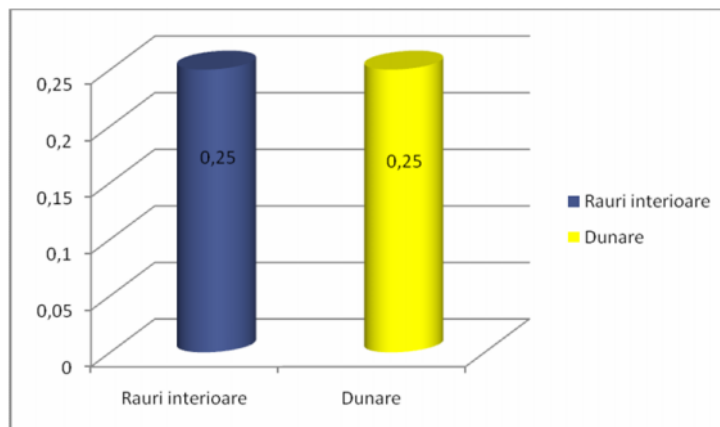
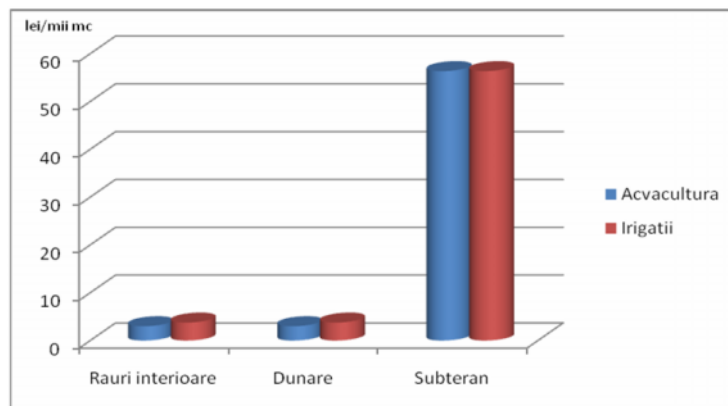

Fig.8.8 Cuquantumul contribuțiilor pe surse de suprafață a operatorilor producători de energie electrică prin hidrocentrale indiferent de puterea instalată în regim de uzină

Fig.8.8.1 prezintă **Cuantumul contribuțiilor** pentru utilizarea resursei de apă din râurile interioare, Dunăre, subteran pentru utilizatorul: Irigații și acvacultura

Fig.8.8.1 Cuantumul contribuțiilor pe surse de suprafață, Dunăre, subteran pentru utilizatorul agricultură: acvacultura și irigații

În ceea ce privește contribuțiile pentru activitatea de primire a apelor uzate în resursele de apă (lei/mii kg substanță poluantă evacuată), acestea se diferențiază pe tipul de substanță poluantă, ca urmare a efectului diferit al acestora asupra resurselor de apă.

Cuantumul contribuțiilor aferente primirii apelor uzate în resursele de apă și al penalităților pentru depășirea concentrațiilor maxime admise ale poluanților se regăsesc în anexa [HG 803/2008](#), actualizată cu [HG 522/2009](#).

Cerința de unicitate a nivelului contribuțiilor în plan național este datorată echipării economice diferite la nivelul bazinelor/spațiilor hidrografice, precum și condiției de a nu influența semnificativ costurile de producție a apei potabile, de producere a energiei, precum și din **faptul asigurării redistribuirii și împărțirii riscurilor**, realizând astfel o echitate relativ stabilă în ceea ce privește gradul de înzestrare a diferitelor spații hidrografice, bazine hidrografice.

Direcția Apelor Crișuri, unitate subordonată Administrației Naționale „Apele Române” în calitate de unic operator în domeniul activităților specifice de gospodărire a apelor se confruntă cu valori semnificative de debite facturate (**Fig8.9**) astfel numai în anul 2007 pentru:

- serviciile facturate operatorilor economici (inclusiv servicii de gospodărie comunala), instituții publice, unități de cult, agrozootehnici de tip industrial și alții din surse de suprafață a circa 9,03%;
- serviciile facturate operatorilor economici industriali, de gospodărie comunala, instituții publice, unități de cult și alții, circa 18%;
- operatori economici producători de energie electrică și termică prin termocentrale circa 34,5 %;

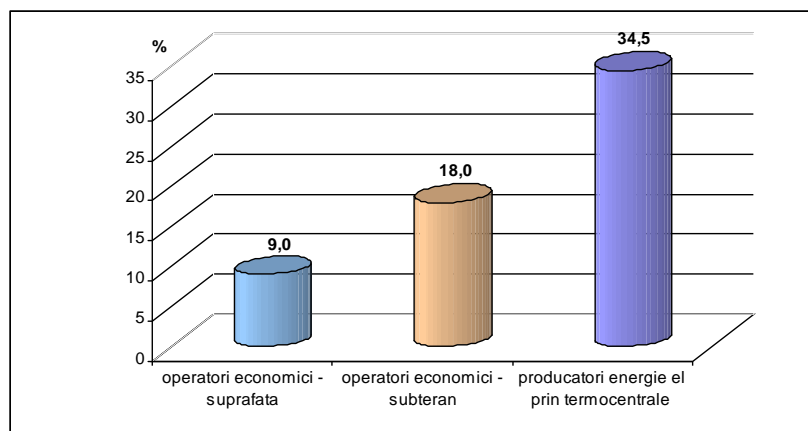

Fig. 8.9 Debite înregistrate de D.A. Criuri pentru serviciile facturate în anul 2007

Cheltuielile legate de activitatea de gospodrire a apelor au caracter constant indiferent de volumul de apă prelevat, iar reducerea acestuia influențează negativ veniturile unităților de gospodrire a apelor și implicit realizarea lucrărilor necesare menințenței în siguranță a Sistemului Național de Gospodrire a Apelor.

Astfel, *Structura principalelor cheltuieli* în 2007 necesare efectuării lucrărilor specifice de gospodrirea apelor, precum și managementului calitativ al resurselor de apă, este prezentată în figura 8.10.

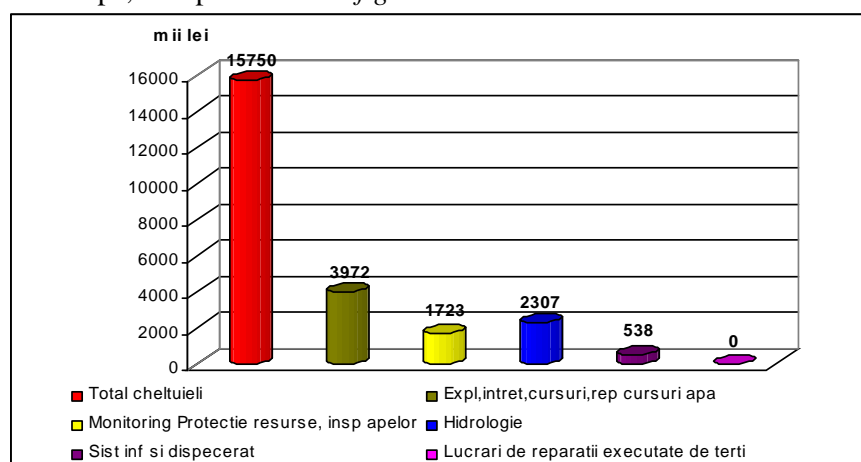

Fig. 8.10 Structura principalelor cheltuieli

Cheltuielile de exploatare, întreținere și repararea utilajelor și mijloacelor de transport dețin o pondere mare în detrimentul cheltuielilor destinate activității de bază.

Cheltuielile aferente lucrărilor specifice de gospodrire a apelor nu au fost acoperite din veniturile obținute din activitățile specifice de asigurare a apei brute datorită subdimensionării cuantumului contribuțiilor și a reducerii volumului de apă prelevat datorat restrângerii activităților economice.

Rezultatul patrimonial al **deficitului financiar** la nivelul Direcției Apelor Criuri la nivelul anului 2007 este de **8 901 196 lei**.

Astfel **rata de recuperare a costurilor financiare la nivelul DA Criuri este de 43,5%.**

Contribuțiile specifice de gospodărire a apelor sunt stabilite pentru toți utilizatorii resursei de apă, respectiv de gospodărire comunala, industrie, agricultura și sunt aferente activităților specifice de gospodărire a apelor prestate de operatorul unic în domeniul gospodăririi apelor - Administrația Națională „Apele Române” în scopul asigurării accesului acestora la sursă și al menințării în siguranță a Sistemului Național de Gospodărire a Apelor. Această contribuție are la bază cantitatea și calitatea sursei de care beneficiază utilizatorul respectiv și nu ține cont de puterea financiară a unui sau altui utilizator, astfel că în cazul stabilirii cuantumului contribuțiilor pentru activităților specifice de gospodărire a apelor nu se poate vorbi de o subvenție încrucișată.

8.3.2. Mecanismul economico financiar în domeniul serviciilor publice de apă. Evaluarea recuperării costurilor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare

În conformitate cu [Legea 241/2006](#) Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare al localităților, denumit în continuare serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, se află sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorității administrației publice locale, care are drept scop asigurarea alimentării cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate pentru toți utilizatorii de pe teritoriul localităților.

În cazul gestiunii delegate pentru funcționarea serviciului, autoritățile administrației publice locale transferă unuia sau mai multor operatori toate sarcinile și responsabilitățile privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, cât și administrarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare aferente acestuia, pe baza unui contract denumit în continuare contract de delegare a gestiunii.

În conformitate cu Art.20 din [Legea 241/2006](#), operatorii care desfășoară activitatea de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în regim de gestiune delegată sunt cei stabiliți prin [Legea nr. 51/2006](#).

Operatorii serviciilor de alimentare cu apă, canalizare și epurare își desfășoară activitatea de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, pe baza contractului de delegare a gestiunii și a licenței eliberate de A.N.R.S.C.

Contractul de delegare a gestiunii se aprobă prin hotărârea de atribuire, adoptată de consiliile locale, consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București sau de asociația de dezvoltare comunitară, după caz. În condițiile legii, contractul de delegare a gestiunii poate fi materializat printr-un:

- a) contract de concesiune;
- b) contract de parteneriat public-privat.

În conformitate cu Art.34/Legea 241/2006, prețurile și tarifele pentru plata serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se fundamentează, se stabilesc, se ajustează, se modifică, se avizează și se aprobă în condițiile [Legii nr. 51/2006](#).

Fundamentarea preturilor si tarifelor serviciului de alimentare cu apa si de canalizare se face de c tre operator, astfel încât structura si nivelul acestora:

- a) sa acopere costul justificat economic al furniz rii/prest rii serviciului;
- b) sa asigure func ionarea eficienta si in siguran a a serviciului, protec ia si conservarea mediului, precum si s n tatea popula iei;
- c) sa descurajeze consumul excesiv si sa încurajeze investi iile de capital;
- d) sa garanteze respectarea autonomiei financiare a operatorului;
- e) sa garanteze continuitatea serviciului.

Preturile si tarifele pentru plata serviciilor de apa si de canalizare se fundamenteaz pe baza costurilor de produc ie si exploatare, a costurilor de între inere si reparatii, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat in active corporale si necorporale si includ cote pentru plata dobânzilor si restituirea creditelor, pentru crearea surselor de dezvoltare si modernizare a sistemelor tehnico-edilitare, precum si profitul operatorului, in condi iile legii, cu respectarea urm toarelor condi ii:

- structura si nivelul tarifelor sa fie stabilite astfel încât sa reflecte costul efectiv al furniz rii/prest rii serviciilor de apa si de canalizare, sa descurajeze consumul excesiv, sa încurajeze func ionarea eficienta a acestora si protec ia mediului, sa încurajeze investi iile de capital si sa fie corelate cu gradul de suportabilitate de c tre utilizatori;
- sa fie asigurata si respectata autonomia financiara a operatorului;
- operatorul sa aib dreptul de a propune tarife binome care au: o componenta fixa, propor ional cu cheltuielile necesare pentru men inerea in exploatare si func ionarea in condi ii de siguran si eficienta a sistemului de alimentare cu apa, respectiv de canalizare, si una variabila, in func ie de consumul de apa, respectiv de cantitatea de ape uzate, înregistrate la utilizatori;
- operatorul sa aib dreptul de a indexa periodic tarifele in func ie de rata infla iei, in baza unor formule de indexare avizate de autoritatea de reglementare si aprobate de autorit ile administra iei publice locale responsabile;
- aprobarea tarifelor sa se fac de c tre consiliile locale, consiliile jude ene sau, dup caz, de Consiliul General al Municipiului Bucure ti, in conformitate cu dispozi iile legale, in baza avizului autorit ii de reglementare si cu condi ia respect rii urm toarelor cerin e:

In 2007 Administra ia Na ionala „Apele Romane” împreuna cu Asocia ia Româna a Apei a ini iat o interviuare a operatorilor de servicii publice de alimentare cu apa si canalizare, operatori regionali si in curs de regionalizare a c ror aplica ie a fost aprobata sau este in curs de aprobare la AUTORITATEA DE MANAGEMENT din cadrul Programului Opera ional Structural de Mediu, Ministerul Mediului si Dezvolt rii Durabile, rezultând un nivel al tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apa si canalizare, dup cum urmeaz (Tabel 8.5):

Tabel 8.5 Tarifele serviciilor publice

Operator	Tarif apa potabila consumatori casnici (lei/mc)	Tarif apa potabila consumatori industriali (lei/mc)	Tarif canalizare consumatori casnici (lei/mc)	Tarif canalizare consumatori industriali (lei/mc)	Observa ii
SC Compania de Apa Oradea SA	2,21	2,21	1,24	1,24	<ul style="list-style-type: none"> • Tariful aferent serviciilor de epurare este inclus in tariful de canalizare; • Tariful nu include TVA

Finan area activit ii curente a serviciilor publice de alimentare cu ap i canalizare se face prin încasarea contravalorii acestora de la consumatori, la pre urile i tarifele aprobate de c tre autorit ile locale.

Prin urmare, **activitatea de exploatare nu se subven ioneaz** i nu se practic sisteme de protec ie social direct la serviciile publice de alimentare cu ap i canalizare, procentul de recuperare a costurilor la nivelul serviciilor facturate este mai mare de 100%, diferen a constând in nivelul cotei de dezvoltare si a cotei de profit stabilit in conformitate cu legisla ia in vigoare.